

نی فی عیالکم پیا لاذغایت لطف ^{خواججهمین الدین تاج} آبی نیت بر آتش روان از بستن
 ای مهدی بر سر تاج نبی ^{خواججهمین الدین تاج} ای داده شهان تیغ توبلج نبی
 آئی تو که معراج تو بالا تر شد ^{معدی سمرقندی} یک قامت حموی ز معراج نبی
 ای گوئی فن سخن ز گوشت گویم ^{معدی سمرقندی} وی بوی میان ز عشق بویت گویم
 گراست شوم گذر بگویت جویم ^{سپرد کاشی} در ستر شوم به پیش رویت گویم
 ای یخبر از هستی خود همچو کتاب ^{سپرد کاشی} در حبله تو آیات الهی بحجاب
 یعنی ز تو حق پدید تو از اثرش ^{اکبر شاه مندستان} آگاه نی چو شیشه از بوی گلاب
 از بارگت خمید پشتم چه کنم ^{اکبر شاه مندستان} فی راه به سجده کنشتم چه کنم
 نی در صفت کافر نه مسلمان جسام ^{علی رضا تجلی} فی لائق دوزخ نه بهشتم چه کنم
 آنرا که منزه نه بود ذات صفات ^{علی رضا تجلی} در درس کلام حکمتش نیت ثبات
 در طبع بدان بهش بر گرد و عیال ^{میر معصوم کاشی} در طینت بار ستم شود آب حیات
 ای خواجه که از عقل همچون نه رسی ^{میر معصوم کاشی} نمود اگر شوی به گردون نه رسی
 ز بهار ستم و مرو دنیا که اگر ^{میرزا شریعت جعفری} مسائل فروری به قانون نری
 ای زاهد خود پرست احوالت چیست ^{میرزا شریعت جعفری} حاصل ز خلد وندی مهالت چیست
 من و طلب ضای یکس مردم ^{میرزا شریعت جعفری} ای بنده خند هزار کس حال است چیست

ای خواجه کسرخ چو بدکار آئی ^{حکیم ککاسیم} تا در بگری چو ماه نوکاستی!

امروز بکشش با که فردا چون گردد از دامن روزگار بر خاکستری

ای دست از جمله نیک بد بگذرستم ^{ابو سعید بر غش شیرازی} کاین سرو بوم کنون مسلمان گشتم

هر چیزی که آن خلاف با می بود گر خود همه دین است از آن گشتم

ای آنکه ز لطف شام و از رخ سحری ^{علاء الدین اوجندی} مانند سحر کنی مرا بزرق و در می

تو طعنه زنی به مغلیهای مرا مغلین از انیم که تو سیم بری

اسرار نهان فاش بنا گفتن ^{فاضل لاهیجانی} جز خیرت مباح لفظت را بگفتن

هر چند که آینه جدا نیست ز عکس لیکن آینه را عکس بنا بگفتن

از خوان فلک قرص جوی میش محوز ^{میر باقر داماد} آنگشت غسل مجواه و صد پیش محوز

از نعمت الوان بهمان دست بار خون دل صد هزار درویش محوز

ای ای بر آنکه دل ستانش برود ^{جای} از پیش نظر ستر وانش برود

گفتی برتستم رضاده نهیات چون زنده رضاد هد کجانش برود

اسرار وجود خام و آشفته بمسازد ^{بوعلی سپنا} وان گوهر لب شریف تا رفته بماند

هر کس ز سر قیاس خرفی گفتند وان نکته که مثل بود نا گفته بماند

این نکته نه گوید آن که او ابل بود ^{خواجده نصیر الدین طوی} زیرا که جواب نکستش سهل بود

علم ازلی عسکت عصیان کردن نزد عقلا ز غایت جہل بود
 از دوریت ای تازه گل باغ مرو ^{الهی} چون غنچه چیده خنده ام هفته زیاد
 گریان چوپاله پرم در کعب سنت نالان چوبوی خالیم ذره باد
 ای آنکه طلبگار خدائی بخود آ ^{شاه نصرت الله ولی} از خود طلب کرد تو جدا نیست خدا
 اول بخود آ چون بخود آئی بخدا استلرنمائی بخدائی خدا
 آن سبزه کلا ز عارض تو خاشیته شد ^{حقیق بخاراقت} تا ظن نبری که حسن تو کاسته شد
 در باغ رخت بهتر تماشای دلم گل بود سبزه نیز آراسته شد
 ای لوصبا منزل جانان مکی است ^{حلالی} من مردم از برای خدا جان من کجاست
 از نه فلک گذشت بلالی فغان من بنگر که من کجا یوم فغان من کجاست
 آدم که از جانیج اوبی نقاب شد ^{مدیر عبدالغنی تفرشی} نور نظر میان من او حجاب شد
 فایغ رمی برستی گشتم که در تنم خون از خیال آن لبیگون شام شد
 از کرده خوشترین فراموش مکن ^{سپاهی استلابادی} شیرینی قول خلق را گوش مکن
 یعنی هر کس که ندید لطفی از تو گرد دعوی دوستی کند گوش مکن
 ان غنچه کاشکفت گلشن دل است ^{شیخ علی حنین} کاشی که روانی شود و مطلب بابت
 در پیش دو چیز است که پایانش نیست اول سزای پاره حشر شب است

از دل غیر کمانا که خسته ^{کمال} خسته
این کیا هینت که از دست محبت خیزد
دل بزرگ منونانده همه که توان بود
دوستی کن که محبت ز محبت خیزد
آتش بر نشان دیو بندت ماند ^{ازراق}
تو بچیدن نمی به کف دست ماند
اندیشه بر فتن سمندت ماند
خورشید به بهت بلندت ماند
افسانه شهر قصه مثل مانت ^{محمد}
دیوانه دهر این دن بجاصل است
برین نکند هم اگر دل تست
وز تونه شود سیر اگر دل لانت
ای معلقه بخون دیده خونبار از تو ^{اهل خراسان}
سینه مجروح جگر ریش دل فکار از تو
گاه تیر تو کشم از دل که ناو کلاه
آه تا چه کشم این همه آزار از تو
آبی که مرا از دل پرورد بر آید ^{ملاذوقه دستان}
رخت شده جوهر شیدها نگه در آید
بنشین که زمین طاعت این جلوه نازد
ترسم که ز بنیاد جهان گرد بر آید
ایدونت اگر داد کنی در بیداد ^{اسمعیل باختری}
تن در همه شیوه هست در خاتم اد
جانم نشود مگر بیدار تو شاو
روزی که ترانه بسنم آن وز مباد
از بهر بلال عیند خورشید سپاه ^{امیرغزالدین سعید بن عین}
بر بام بر آمد و همی کرد نگاه
هر کس شکفت گفت سبحان الله
خورشید بر آمده است بچویداه
ای صاحب نینه سینه رنجور از تو ^{خاقانی}
دی منم دیده دیدی بی نور از تو

با دشمن من بناخست در دوران من از دوری تو سوختم امم دوران تو
 ای ساخته گشته از تو کار دگران ^{انوری} من با غم تو و تو یار و گران
 من کرم کنار پر خون دین از بهر تو و تو در کنار دگران
 ای قد تو معتدل بالا و نه پست ^{شیخ سعدالدین العموی} وی چشم تو مخمور نه هشیار است
 با بخله حیاتی که چنان می باید کس اچو تو محبوب نبود است
 آن شوخ که جادو دل نا شاو گرفت ^{سید محمد جامی} مانند زمانه خوب بیداد گرفت
 آتش بهمان دمن ز آه هم آموخت خون ریختن با چشم ترم یاد گرفت
 این شور ببین که در جهان افتاده است ^{بابا افضل کاشانی} خلق از پی سود زریان افتاده است
 به زان نبود که ما کناری گسیم ای ای بر آنکه در میان افتاده است
 آنکی که چشم من بر او غلطید است ^{عائمه سمرقندی} در گوش کشید که مر و اید است
 از گوش بدون آر که نامی تست کان ابر چشم تمام عالم دیده است
 از روشنم دولت افکار شده است ^{صباحی} و دولت هزار دل زار شده است
 نان مرد که سکه تراوم در دل بود گوید دولت امروز خبر دار شده است
 آنم که میل شعاع غم هستن شد ^{تقی همدانی} دانی ز چه رو سرشک من گلگون شد
 پیکان تو بود درم خون آلود شب آفت ز راه دیده ام بیرون شد

ای آنکه زانه است شور از رویت ^{شرف طوس} خورشید بود جمال نور از رویت
 روی تو درین دور روز کمتر دیدم ^{عطار} گشتم ز غمت چو سوی دور از رویت
 ای گشته نخل آب حیات از دهنش ^{عطار} سرو از قد و ماله از رخ و سیم از بخت
 صاحب نظری کجاست تا در نگرود ^{عطار} صد یوسف مصر و زنته پیر نهنت
 ای چشم تو بر بستری خواب کند ^{علاء الملک و عشق شکر} زلف تو بر روز سیر مهتاب کند
 زو را هم کس بسوی محراب کرد ^{عطار} جز چشم تو کو شپت به محراب کند
 از وصل تو کس حج بندد بهجور مباد ^{قصی فیاضی} کس چرخ را زنده در گور مباد
 من در انج دوری از خاک درت ^{عطار} جز چشم بل از تو هیچ کس دور مباد
 ای آه بیاد من آن ماه گیسر ^{عطار} دی ناله گریبان حسره گاه گیسر
 دلبر ز رحمتش نامی گذرد ^{عطار} ای شکست و ن آهی سزاه بگیر
 آنچه از حسن لطافت کنعانی داشت ^{میرزا امیرالدوله فیض آبادی} همه رطفت خدائی بتوارزانی داشت
 زان ستمها که نمودی بر این قول قریب ^{عطار} نکه ناز تو شب طرز پشیمانی داشت
 آن لحظه که جان در تن غریبان بود ^{شاه نعمت الله} در دیده ما نقش خیال تو عیان بود
 بودیم نشان کرده عشق تو در آن حال ^{عطار} هر چند که آنوقت ز نام ز نشان بود
 ای که بر لاله تر زلف سمن سوادری ^{عطار} قصد شو زیدگی عاشق شیدا داری

ساعدیسم نمانی ز دل زدنستی تو در این کار نگاراید بیصناداری
 ای که هرگز از وفا سوی منت آهنگت ^{اگاه قلجدار} رحم کن تا کی جفا آخوندت این سنگت
 مردم چشم بجز شمع سفید از آتش مخ خود خط گفت ای که بالای ای بی سنگت
 آنم که همیشه جزیر پوشیدتم ^{اشرف سورتی} تا سود ز خائیدن شکر و بهنم
 امروز بلیق و لقمه مرقع منم ای گردش روزگار کوری که منم
 ای گلرخ سر و قامت ای یاریناز ^{اشرف هروی} بر تو ز نماز و روز بخجست دراز
 چندین به نماز و روزه تن را گداز بر گل نبود روزه و بر سر نماز
 ای از گل سرخ رنگت بوده و یکی ^{دودک بخارا} رنگت بی روبروده یواز بی سو
 گلگون گردد چو وی شوی هر چوی مشکین گردد چو موشانی بمنه کوی
 ای نسو نامه آهلی که تویی ^{افضل الدین کاشانی} وی آینه جمال شاهی که تویی
 بیرون ز تو نیست هر چه در عالم است از خود بطلب بر آنچه خواهی که تویی
 اندک که همیشه در طرب داشت ثناب ^{عبداللین بیلقانی} وان دیده که بدخ تو او را محراب
 در بحر تو ای نوش لب تلخ جواب پروانه آتش است و پیانه آب
 از شبم عشق خاک آدم گل شد ^{عبداللین بندای} صد فتنه و شور در جهان حاصل شد
 سرشته عشق بر برگ روح زدند یک قطره فرو چکیدن اش دل شد

از خط مشکین غبار بر رخ جانم شست ^{میدرجاع استغاثی} فتنه سر سیمه شد غمز و شیان شست

زلف خوش داشتند بهر لم صد فریب ^{ملا محمد صوفی استغاثی} وای بجا که خط به پلوی ایشان شست

ای مغر که تیش لبی شیرین است ^{ملا محمد صوفی استغاثی} مغر و مشوکا سپ تو اندرین است

مانند تو خربسی بر آورد به چسب ^{شیخ اذری استغاثی} دیوانه فلک همیشه کارش این است

آنکه چون غنچه بصدناز بر بند از چمنش ^{شیخ اذری استغاثی} به سلامت برسان باز خدا یا پیش

چشم من تیره شد از فرقت یونمی چشم دارم که نسیمی زند از پیرش

از قطع و طیفه گر کنم شکوه خطاست ^{حزین} آنکس که دهد و طیفه و رزق خدایت

جان شد گرد روزی رازق ضامن دارم گرد ضامن من پابر جاست

ای حرفیان ساعه گلزنگی باید زدن ^{کاتبی} شیشه ناموس بر سنگی باید زدن

پیش از این ساعت که از باوقتا گردیم کجا خویش را بر آب تشنگی باید زدن

ای که گفتی بر زبیدی آل و لعنت مکن ^{امیر علی شیر نواف} تا آنکه شاید حق تعالی کرده باشد تشنگی

آنچه با آل نبی و کرداگر بخشد خدا هم بخشاید ترا کرده باشی لعنتش

از من جدا شدی و گمانم چنین نبود ^{فیضی} ای نور چشمم از تو مرا چشم من نبود

ای نو دیده فتی ولی نو دیده ماند ^{جانی} مرگان چو آشیان مرغ پریده ماند

آمد برین قاصد آن سروی ^{جانی} آورد بهی تا نبود دست بهی

من هم پنج زرد خود بر آن مالیدم
یعنی ز مرض نهاده ام رویه بی

ای از تب تو دل جهانی در تاب ^{مرزاقطام شیلیزی} خورشید رخت گرفت نگ متاب

از رزه تب تن تو در زیر غرق
زانگونه شود که عکس خورشید در آب

آن شوخ که گردید پیش مانع سیر ^{ایضا} پر شد ز دعای صحتش مسجد و دیر

شب زود روز گرم گردد گویا
روز از دل من گذشت شب از دل غیر

آنکس که ترا تاج جهان بنامی داد ^{سرمد کاشانی} مارا همه سباب پریشانی داد

پوشید لباس هر که را عیبی دید ^{پرتعاصفهان} بی عیبان را لباس عرمانی داد

آن شوخ پس که روی دشمن از او
از عنبر تر باده جوشن دارو

یغما کردند سیم خامش ندان ^{ویاض بزد جردی} پیدا است که سیم ناب دشمن دارد

ای دوست بخواری در خویش چرانی
آنرا که ز گلزار رخت ساخت بخاری

گر بوالهوسان آرزوی وصل تو دار ^{عشقه} ما از تو بسا زیم بوسی و کناری

آنکه هر شب بگذرد از جیب فریاد من است
و آنچه آن رسد با خاطر ننگد و یاد من است

و آنچه بر من کار بار سخت می سازد و دم
بی شبانی های صبر سست بنیاد من است

آهت تن از قبای چمن گلنارش ^{نخلی ایروانی} شد تازه گلی که هیچ نبود خارش

از عکس رخسار گشته قبا گلنارش
یا عکس قبا فتاده بر رخسارش

این کنیت که خاطر مرا شاد کند ^{مخزون} وین گردنم از بند چشمم آزاد کند
 چشمت هر دویم بگردن گیرد یا آنکه مزایه خویش را ادا کند
 ای قامت تو چو زرد روی کوتاه ^{حلاق المعانی اصغیان} زهار مداردشت از می کوتاه
 خورشید رخت بلند از آن بر ناید تا دشت و آل باشد از وی کوتاه
 ای آنکه مرا قدر زیادت کردی ^{فیضی} مسرور به مشور سعادت کردی
 بیار فراق مرقع صحت یافت تا از قدم تسلیم عبادت کردی
 ای نوبت از چرخ گذشته است بسی ^{انوری} بی نوبت تو مباد عیسایم نفسی
 آوازه نوبت به هر کس بر ساد هرگز مر ساد از تو نوبت به کس بی
 آمد بر من چه بر کفم ز زین داشت ^{کمال الصغیان} چون دید که ز زینم در بگذاشت
 از حلقه گوش او مرا شد معلوم کاینجا که ز زینت گوش میاید پشت

بیت (مخزون) (اصغیان)

باد من من دوست خوب داشت ^{مک شمس الدین کوت} با دوست نشایدم دگر بار داشت
 پر مینر از آن غسل که باز بهر سخت بگریز از آن بگن که بر بار داشت
 باد اوه قناعت کن باداد بزی ^{بابا افضل کوهی} در بند تکلف مرو آزاد بزی
 در به ز خودی نظر مکن غصه مخور در کم ز خودی نظر کن بشاد بزی

بافس جها دکن شجاعست این است ^{و حشمت و جلال} بر خویش امیر شوا امارت این است

انگشت بخت عیب مردم مگذار ^{مصابی استرم با دی} منقاج خزاین معاوت این است

با ذات بهر صفت گرایند خوش است ^{فوق} لغزه بهر آهنگ سر ایند خوش است

از بهر خدا هیچ عمل صنایع نیست ^{فوق} در خلد ز هر دو که در آینه خوش است

بجو صبار من آن شوخ باق پیارا ^{عاشق اسفغان} که بی تو عیش میسر نمی شود و ما را

شبی بخواب بپر جلوه گر نشد لویف ^{عاشق اسفغان} عزیز داشت زین خاطر زینارا

بی حوصله پند اشتی گزول ما را ^{عاشق اسفغان} آینه بکف گیر و بین صنع خدا را

بی مرده وصلی نه پیامی نه حدیثی ^{عاشق اسفغان} در کوی تو بستانند مگر باد صبارا

بچشم لطف اگر زنی گرفتار آن بودا ^{عاشق اسفغان} به ما هم گوشه چشمی که رسوا کرده بی ما را

مرا اگر از تنهای تو آینه صد بلا بر سر ^{عاشق اسفغان} ز سر هرگز نخواهم کرد بیرن این تبارا

با دوست به بوستان شدم رگدزی ^{عاشق اسفغان} بر گل نظری فلکندم از بی خبری

دلدار طبعه گفت شسته با دوا ^{عاشق اسفغان} رخسار من اینجا و تو در گل بگری

بی طاقتی امخت تماشای تو ما را ^{عاشق اسفغان} دیوانگی هستم در زودای تو ما را

در شهر بیوانگی انگشت من شایم ^{عاشق اسفغان} ز شوای جهان بناخت تماشای تو ما را

بر صفت چیت هر با خط لم یزنی ^{عاشق اسفغان} معکوس نوشته است نام دو علی

یکلام دوشین بادویای منکوس
 از حاجب دوشین الف با خط جلی
 برین از جور تو هر چند که نه یاد رود
 چون رخ خوبت بنیم همه ز یاد رود
 نقش شیرین و دوازنگی ممکن نیست
 که خیال رخ از خاطر من بر یاد رود
 بر قول تو می کش ای منته گز مرا
 گز می کشی بکش به گناه و گز مرا
 پیش بقدر غیر مرا اعتبار نیست
 بی اعتبار کرد فلک بقدر مرا
 بکشو سفیدم حجاب ز طغی
 میرعبده الفی تغزلی
 بروشت نگار من نقاب ز طغی
 گوینت قیامت تا چه دگشت پیید
 صبح از طغی در آفتاب ز طغی
 بشوخی تو سواری بصد زمین نشیبت
 شاه پورطمانی
 تو تا سواری شدی فتنه زمین نشیبت
 سرم عنبار زه ناز من سواری باد
 که گو تو سنش از ناز بر زمین نشیبت
 بهرام دین حسرتی به پرش و شور
 چهارمیرزا پیرشاه امیل
 تا کی بجات خوش باشی من و شور
 کرده است راین خرابه ضیاء اجل
 در هر قدمی هزار بختم بگور
 بر غم شمنه بیانا تا بهم شربت خوریم
 یعنی
 و گریته کن خون و چو آب خوریم
 رختن سلسله مویان نصیب باین است
 که از کشاکش امید هیچ و تاب خوریم
 بر بزرگت بوجه زه خا ند کرد
 شویطی
 از لاله بنفشه تکیه که خا ند کرد
 از آتش زخار تو بر خوا در جوانت
 دودی که هزار دل پیه خوا در کرد

با تو بیدمی کنم خال تباہ خویش ^{نظامی} تا تو نصیحتی کنی چشم بیاہ خویش را
 گرچه زبان جدمین لال شد از جانتش بر کرمت نوشته ام غنکناہ خویش را
 بکوی عاشقی از عاقبت نشان ندهند ^{اصغر} هر آن کسی که با دین بندان ندهند
 گرت بی شرابی است وقت انوش دار که در جهان بکسی عمر جاودان ندهند
 بعد کشته نامم نکار خود کردی ^{اهل شیلان} کنون کناره گرفتی چو کار خود کردی
 هزار ششم از هر طرف بکین بخانت چه از بود که مارا تو رام خود کردی
 بی لبنت در جگر نشسته لبان آب نماند ^{کمال بختی} بی سبز زلف تو در شسته جان تا نماند
 تا خیال بخت افتاد بکس اطرا را بدو چشم تو که دوزخ ما خواب نماند
 با من چو بخت دید خوشان خوش آب ^{فلکی مشیرانی} بر چهره ز شرم دست آ کرد حجاب
 عکس لب ز پشت دست پرتاب می تافت حج از جام بوبرین می ناب
 بر سیر کوی دلک رام بجان می کردم ^{سلطان ساوچی} روز و شب پی دل گرد جهان می گردم
 دیدم مطلعبت نیایش کلدانی وارو این چنین با دست ز پی آن می گردم
 بهم متاب و گرسنبل پیشان را ^{اهل شیرازی} یکی ساز بقلم دونا مسلمان را
 مجوی شربت وصل از زبان کج مردم همیشه خون جگر میدهند همان را
 بی نوبت توان در آن زبان لبست ^{ایضا} دینت علم عشق که بر خود توان است

چون لب بکشودم که شکایت کنم از ^{آبایانانی شیلای} خندید من سوخته را باز در بان بست
 برغم من چه یغان می شبانه مکش ^{ملاصحت مومن نزدی} مسوز جان من آه عاشقانه مکش
 بسیاری مژده ات موجب ملک من است ^{وحشی} به ناز سرده ازان چشم آهوا کش
 باغ کوتا خود این دعوی بیجا ببرد ^{ملاصحت مومن نزدی} بخودی آید رنگ خود می از ما به ببرد
 تلخ خنکیم با سزی عالم چه کند ^{ملاصحت مومن نزدی} پیش نابریک بری نیت که سر ما ببرد
 با آنکه کمی گام پسنند ارم ^{ملاصحت مومن نزدی} صد چشم همس هنوز در گل دارم
 در خاک ندانم پیمان می بخشم ^{ملاصحت مومن نزدی} با این همه آرزو که در دل دارم
 بغیر ساری رویا ز مزار مرا ^{ملاصحت مومن نزدی} هنوز نیست ز عشق تو خار خار مرا
 بغالی ندیم موی از بریشانی ^{حکیمد کتا مسو} که نسبت از سر زلفت تو یادگار مرا
 صفات آدم اکنون که خداست و ما را ^{حکیمد کتا مسو} چشم هست نه که شیطان بکند بچو ما را
 ز نشان رنگ طفلان تن گرفته زنت ^{حکیمد کتا مسو} فلکیم خوش نماید بدن کی بود ما را
 بسوی کعبه بود شیخ من بسوی نجف ^{پیرد هفتان} بحق کعبه که اینجا منزلت حق اطرف
 تفاوتی که میان من است او این است ^{میدار رشید ندر} که من بسوی گهر رفتم او بسوی صد
 با گلشن حسن خود صفائی دارد ^{میدار رشید ندر} در بزمه خط مهر گویا بی دارد
 از خانه اگر برون نیاید چه عیب ^{میدار رشید ندر} چون آینه باغ و گلشابی دارد

بعد ازین در عرض لشکر آید ^{خیاتانی حلو} این کم شود از چشم گل آید بیرون

عشقیست ^{عشق} آن در دیده نیت دزد از خانه مغلس نخل آید بیرون

برون کوی تو با خون ^{احمد خات گیلانی} می خواهیم رفت هزار طعن ز مردم شنید خواهیم رفت

بپای بوس چون ^{رفیع الدین حکروانی} آمد چه دستم که پشت دست به دندان گزید خواهیم رفت

با چرخ ستیز با فلک جنگ کن ^{رفیع الدین حکروانی} وز زخم زمانه ناله چون جنگ کن

در خاک رود سب ^{میوحیانی طباطبائی} دریا گوهر صنایع نگارند تولد تنگ کن

بوسی گراز لببت ^{مظفر کاشی} بودیم چه شد درنت با نامم تو سودیم چه شد

خود را کبشی اگر ^{مظفر کاشی} ز مردم شنوی ان شب که من تو نت بودیم چه شد

بناظرین ^{مظفر کاشی} چای بوس می باید گشت خاوان کنار بوس می باید گشت

حیف است ^{سید چنتا} چه پروانه بگردت گشتن برگرد تو چون خروس می باید گشت

بر سپنج ^{سید چنتا} لوامی دولت از مرشته گیر دنیا همه در زیر نگین دهشته گیر

آفاق از آن خویش ^{سید الدین مهدی} پنداشت گیر آرز جهان بخت و بگذاشته گیر

بر روی ^{سید الدین مهدی} نگام ز راه تابان گوی دلم ر بود سبز زلف و چو چوگان گوی

گفتش که ^{کمال الدین} مرا بوسه نخواهی داد بخشم گفت که ای خیره چشم نهان گوی

بگویم ^{کمال الدین} و نکند ز خست در سلمانی تویی که نیست ترا در همه جهان ثانی

برونگار تو نزد یک شد که بزنجیر و	ز زلف ماه رخان و صمت پریشانی
باقدم شده از کوی تو بیرون زوم	و در خیال غم بروی تو بیرون زوم
کرده ام عهد که صبح قیامت ند	از نواد شب گیسوی تو بیرون زوم
به باده صوفی ما پاک زربا نشود	که تار سیخه مضربت بچشمان نشود
ترا چه بدم که حکم نور حسن این است	که عدلهای تو از صد کی فاش شود
بی آنکه بر آمدن قدم رنجانی	هر روز مرا بوعتد بنشانی
صد عذر بگو نیامدن را دانی	یک حلیه برای آمدن نتوانی
بر چهره پریشانی آن زلف پناه	ابر نیت که گاه گاه پوشد رخ ماه
گفتم که پریشان ز چه روی گفتا	سلطان حبش کشیده بر روم پناه
بر داشته شد نقاب ز دختر رز	در پرون شد آفتاب ز دختر رز
شهر نیت پر انقلاب ز دختر رز	زیبا پسران خراب از دختر رز
پرسید زیار خود یکی از یاران	کای یار بگو چگونه گفتای جان
فرموده شد از خورن لغبت ندان	لیک از کله بگردنیا سوز زبان
پس از عمری که احوال من بیماری بزد	نمی پرسند زمین بی رحم از خیار می رسد
مرا خوش بود دل عمر که با من آشنا گشته	هنوز از مروتان من نام از خیار می رسد

لساف شیرازی

ضیعی

کمال

غزوی ابرداق

نصیر الدین اصفهانی

حزین

مرا شرف جهان قزوینی

پیوسته خمیدر بجزا بروی توام ^{کالا امیل} ^{همواره شکسته بسته چون موی توام}
 در پای تو افتاده چو گیسوی توام ^{چون خط تو فرشته گشته بروی توام}
 پیش صاحب نظران ملک سلیمان باد ^{خواهر کوهان} ^{بلکه آن است سلطان که ملک آن است}
 اینک گویند که بر آینه او است جهان ^{شنوای خواجه که چون نگری باد است}
 پیری نفرد و جگر بدی و تهری ^{ملاحظت مومن ندی} ^{پشم شکست پشته پزگنی}
 از من بشنو خجعتت پیری من ^{یکیش سفیدت و صد روی}
 پیری سید دستی طبع جوان گذشت ^{ابوطالب کلیم} ^{ضعف تن از تحمل ظل گلان گذشت}
 وضع زمانه قابل دید و باز نیست ^{روپس نکود هر که ازین خاک گذشت}
 پای گزینت که گردون کجاست ^{خاقانی} ^{جای فراغ نیست که گیتی مشوش است}
 چون ما را رقم است جهان وقت ازین ^{کاندوزن کشد و بیرن نقش است}
 پسیریم ولی چو بخت منازاید ^{خواجه شید} ^{هنگام صناک طرب و نماز آید}
 از لغت از تو گندی سنگینم ^{برگردن عمر رفت تا باز آید}
 پریدم از چو باعث هجران را ^{گفتا سببی هست بگویم آن را}
 من چشم توام اگر نه بینی چعب ^{من جان توام کسی نه بیند جان را}

تخت و تختگاه

... (شیخ الرئیس بوعلی سینا) ...

مکفیتر حرم گزاف آسان نبود / حکم ترا ز اینان من ایمان نبرود

دزد هر حرم یکی و آن هم گشتر / پین در پیش در هر یک سلمان نبود

تا منزل آبی سراسی و تیا است / ^{اشیوخ بهاء الدین طامی} کارش جسمم و کار حق لطف خدا

خوش باش که آن سز چسین خواهد بود / سالی که نکوست از بهارش بپیت

تا گرد گل تو سبیل آمد بسیرون / ^{ابراهیم مرزا صفوی} صد لاله ز من چو پیل آمد بسیرون

پیوسته ز سبزه گل برون می آید / این طرفه که سبزه از گل آمد بسیرون

تا مراد نظر مدعیان خوار گشتند / ^{سیدنا شرف جهان قزوینی} هر چه گویم بخلاف سخنم کار کند

سخن مدعیان اکتد از من پنهان / و آنچه از من شنود با همه اظهار کند

تا یکی گریه کنان ز دامن گل خندان بام / ^{ملا مینا} غنچه سان تمکدن سوسو گریه بان بشام

ز لب چه بر راجح پریشان می ساخت / گزنی خونت که آشفته و حیران بشام

تو آن نبی که ملازمی و جفا نه کنی / ^{حیدر کلچر} من آن نیم که بر جسمم گرد فاقه کنی

همیشه چو در جفا کردن از بتان شکوت / تو از بتان همه نیکوتری چه ستر کنی

تا خانه نشین شدی تو ای خوش آب / ^{خلاقه لعانی کمال الدین همیل} پیوسته ملازمی از غنچه نید بر سب

مرغ خانه تن حرف را کج و مزه منت / تو خانه نشین شدی من خانه خراب

تن در بد و نیکش باید دادیم ^{سید حسن عروزی} دل در عشقم آن بکار دادیم
 فرمود که بی قراری باش ^{مجدد} ماینز بران فستردادیم
 تابی تو ام اندوه تو می اندوزم ^{مجدد} چون با تو ام از بهر تو می اندوزم
 من شمع شمع شمع تو از لطف چه باد ^{مجدد} می آئی می آئی می آئی می آئی می آئی می آئی
 تو آفتابی و شوق تو نا تو ام کرد ^{احمد شیرازی} نمی رسد تو بودم چه می تو ام کرد
 چه منت است ز جان بخشی فلک من ^{مجدد} که عین تو آفت عانی بلای جانم کرد
 تا کی بگرم ز غصه خون خوار شد ^{سید محمد جلال بافتلوسی} روز و شبم اندوه فرزون خواهد شد
 روزم خیال نیکه تا شب چه شود ^{مجدد} شب در عشقم آن که روز چون خواهد شد
 تا تو در گوش کرده حسلت ^{جای} ما غلامان حلقه در گوشیم
 دوش بودیم با تو دوش بدوش ^{مجدد} زنده ام شب زلفت دو شیم
 تب دوز جسم نا تو است باوا ^{حالی} جان هر کس فدای جانست باوا
 از برین نام دشمنان شرم باد ^{مجدد} درد تو نصیب دستانت باوا

چرخ شکر

جمعی بدنت گریه آه آوردند ^{عرف شیرازی} جمعی بهره نیه و نگاه آوردند
 جمعی دیدند خورش غفور ترا ^{مجدد} زنده زنده جهان جهان نگاه آوردند

جانی که سخن زان هنر تنگ برآید ^{موردی است} آشفته شود بخت و صدنگ برآید

با که از شوق لب غسل تو گویم ^{صدناله خونین ز دل رنگ برآید}

جانان ز غم تو رخ بگون شوید ^{تعلیق فارسی} از آرزو تو بجان جوید ^{دل}

رحم آرزو آسمان نمی بارو جان ^{بخشای که از زمین نمی روید}

جان از باد نوری جوان شد ^{احمدالدین کرمانی} زمین در سایه سنبلی نهان شد

بهار آمد بیا و تو به بشکن ^{که در وقت گر صوفی توان شد}

چندان که باطل کبر مشهور شوی ^{خواجده حلونیمی} از رحمت کردگار خود دور شوی

گر باده خوری و بعد از آن تو به کنی ^{بستر که کنی نرسازد محمود شوی}

چون شیر درنده در کاریم همستر ^{القاص مینا صوفی} دایم بهوای نفس یاریم همستر

گر برین ز روی کار با بر دارند ^{معلوم شود که در چه کاریم همستر}

چندی بی علم و ندید بکیش شدم ^{خاک خیلانی} یک چند گر طالب ویش شدم

دیدم که دل منت مبد بهر فیضی ^{برگشتم و طالب دل خویش شدیم}

چون ناز نخل قدر ترا جلوه گر کند ^{شیخ ابوالقاسم گاندوینی} در سنگ خاره مهر و محبت اثر کند

خاموش کین ناک ترا از تکلم است ^{تربسم که در جزاحت لهما اثر کند}

چشمه که از خزه در خوشاب میریزی ^{مالی} ستاره بهر چه بر آفتاب میریزی

مکن که در دِلِ خَلقِ می دَوَد به فلک
 چو تو بر آتش رخسار آب میریزی
 چرا ز شکوه کنم ز نجبِ قاتلِ خود را ^{تسلی}
 همان است که گیرم از دِلِ خود را
 در آن مقام که وصل صنم هتیا نیست
 چنان؟ بگو که تسلی و هم دِلِ خود را
 چمن نقطه اگر سنا کن یک جایش می ^{خواجده نصیرالدین طوسی}
 چمن دایره که محیط پهای شوی
 از قیمت خویش دست بیرون نبری
 گر چون سوز کار سینه پری شوی
 چمن کارم تلخ او ماند گزّه ^{بعدک بخاوان}
 در هر گرجان صد کار زو ماند گزّه
 امیدگری بود افسوس افسوس
 کاتهم شب وصل در گلو ماند گزّه
 چون بیای شذر و هشیاری با شدن ^{عناک}
 صبح چون روشن شود بیدار می آید
 عسمر کار تو با گفتاری بگوار بود
 بعد از این کردار بی گفتار می آید
 چه لطفها که در آن شیوه نهانی نیست ^{و حشمتی}
 عنایتی که تو داری بن بانی نیست
 کز شمه گرم سوال است لب کن بخان
 که احتیاج بپریدن بانی نیست
 چشماط با ده بخشیدن خرابی تو ^{رفیع خان بلبل}
 بیل گرفته ماند فتح شراب بی تو
 تو چنان بیندی از من که خواب هم نشانی
 بکدام امید داری بروم خواب بی تو
 چون تیره نباش جمله بر خود تراش ^{کشی و بغای}
 چون زنده نگار خویش بی بهره باش
 تعلیم زاره گیسو در علم معاش
 چیزی شوی خود کش و چیزی معاش

چو یار خست بفرست من چه کار کنم ^{اهل خیلذی} ^{دولت} عمر کنم یا دولت عیا کرشم
 هنوز با منی دجان ز بیم بهران خست ^{بروز} بجز با جان بعبت ار کنم
 چشم بکس چشمت نرسد ^{ایضا} آفت بدعل می پرشتت نرسد
 سرتا قدم تو بر مراد دل مانت ^{ای} شلخ مراد ما شکست نرسد
 چشم منت در کوی برین بتا افتاد ^{امیدبخش} تو نینکندی ز آلودگی خواب افتاد
 دل بیای جمال تو بمانی سگشت ^{ناگهان} سوی ز رخ زنت گداز افتاد
 چشمت که قصیدک من ناتوان کند ^{ایضا} گویم مکن برشم دل من بیان کند
 از دست برآمدن زود رفتنت ^{روزی} هزار بار دل من فغان کند

بجز در کوی

حرفی که غیر گوید در رخ نازگارا ^{میدان سید حکیم} هر چند است گوید با وین خدا را
 بویندم آن برین از آن که گر برسد ^{بوسیده} کجا را گویم که بیج جنا را
 محمش است که در کوی تو فغان بکنم ^{اختزیدی} تا ترا رستم کردن پشیمان نه کنم
 از درش بر دمر آیل مرشک ترا ^{اختری} چون گل از دید گریان نه کنم

بجز در کوی

خاک گشتم و سویم گندی نیست ^{مدبری سادجی} مردم از در دوزخ عالم خبری نیست ترا

در نظر نیست خیال تو نیاید هرگز چهارم چه توان کرد که سویم نظری نیست ترا
 خون در جگر من ز لعل جان پرت سوم تنگی دلم ز صحت گوهرت
 هزاره کا کلت جدت نه گریست میان حال که تمام فرشته با در سرت
 خوش آن زمان که غیرت هر زبان بود میان باز دلی که دشتی از من نهان بود
 از گفتگوی غیر بمن بدگمان شدی پنجم ای بیوفاز تو مرا این گمان نبود
 خیال وی تو کوه بود خواب مرا ششم درنگ منل تو هنگام در شتاب مرا
 ز ضعف سایه من بر زمین نمی افتد هفتم اگر بر پشت باری در آفتاب مرا
 خود فروشان ز پی گرمی باز خواند طالب کا دین را همه بگذاشه در کار خواند
 خاشیخ خراب است که ارباب صلاح میان در عازت گری گبندتار خواند
 خوابان زمانه جلگی سیم طلب میان عشاق فتاده در طلبهای عجب
 افسوس که از گردش دوران درنگ میان در من جیانا نه در عشق آدب
 خواهم صنما همه جهان دشمن من میان پیر این تو یکی و پسر این من
 از بازی من قلاده در گردن تو میان در گویی تو کمند در گردن من
 خوشیدش من که فدایش کردم میان پیوسته چو ذره در هوایش کردم
 پا بر سر من بیغ میدارد و من میان دارم سراسر آنکه خاک پایش کردم

خواهم که چون پیر این گل فرسایند ^{فدا} در جانه جان کشته قدر عنایت
 که بوسه زخم چو تین دست ^{گداز} گداز نهیم چو دامن ماند پایت
 غلم اگر آشنای خود میخواهند ^{ایضا} یکسر سپهری خودی خواهند
 خود را برای مانی خواهد کن ^{جلال سپهری نواری} ما را همه از برای خودی خواهند
 خوشامانای دل روشن ضمیری ^{جلال سپهری نواری} که هرگز بد بروی خود نیس آورد
 اگر صد رنگ سر خود چون آب ^{فیر} فیر بد بروی خود نیس آورد
 خال تو زلفت تو عجب دانه دوام است ^{شیراز} آمل که نینفاده دیرین ام که ام است
 در شرب ما اگر چه حلال است می ناب ^{لیکن} لیکن بجز از دست تو ای دست حرام است
 خواهی بخشم و ناز شود کم محبت ^{املی شیرازی} غافل که این کرشمه محبت فرو ن کند
 آه از بی که در دل سختش اثر نه کرد ^{آهی} آهی که جز نشسته در بگری ستون کند

حرف اول

در عالم آید اما اگر خوار تو ام ^{هست از دین} بی دست تمام و به بازار تو ام
 خلق تو ام اگر چه طاعت نکند ^{در کار} در کار تو نیست ولی کار تو ام
 ویرانست که تیرفت بر آماج ^{بوسه میداد و نصیر} بر طارم افلاک فلاکت تا جم
 یکشته و مغلسی خود بر گویم ^{چندانکه} چندانکه خدا غنی است من محتاجم

دست مسیح عشق جسته ز کوراه کشد ^{سرسد} لایح صفنان بی زشت خوزانه کشد
 گره عشق صادق ز کشتن بگریز ^{مردار بود هر آنگه} اورانه کشند
 در جام صورت بسته ز تارچه بود ^{رافعی نیشابوری} دوهو موه رفته دل به بازار چه بود
 ز بازار کسان باحت خودی طلبی ^{یک} راحفت صد هزار بازار چه بود
 دنیا بگذار و بگذر از شور و شورش ^{صافی استرابادی} آلود شو چه مردم بی بصرش
 کشتی چو شکست خواجه را در دریا ^{مشکی پیر} یاد به کرا بنان زدش
 دامان وصال و نیت در چشم بین ^{حق خوانساری} میرو شده و یکدل یک رنگم بین
 در هر دو جهان نه گنجد و در دل من ^{مجنوبه فراخی} دل تشنگم بین
 دل سوخته جمال اومی بشنم ^{حکیم ستان} جان شایسته وصال اومی بشنم
 چند آنکه درین دانه بر میسگرم ^{نقصان خود و کمال اومی} بشنم
 دیدی که غم و غیش جهان بود گذشت ^{سرسد} چیزیکه در اندیشه تو بود گذشت
 این یک نفس که ماند ستریه تو ^{هشیار که} نقصان نه کنی شود گذشت
 دارم آرزو که حکایت کشیم مات ^{امید بخش} لاله اعلام می تو صد برگ بر پات
 چنان بر همین بزمین خوبطای منم ^{زنار را} گسست لکد ز بروی لات
 در رگدم هزار حسا دام نهی ^{غزاله دین داری} گوی بگشت اگر دران گام نهی